

Woordvoering Programmabegroting.

Sinds maart zorgt Corona ervoor dat de focus op onze gezondheid is gericht. De maatregelen om te voorkomen dat de gezondheidszorg overbelast raakt, hebben tot beperkingen geleid. Hoe lang Corona ons leven nog zal beheersen... geen idee, hopelijk niet te lang.

Dat 'geen idee' maakt het vooruit kijken moeilijk. Wel moeten we bij de begroting vooruit kijken. Maar hoe lang gaat Corona nog duren? Welke maatregelen zijn er nog nodig? En als het centraal stellen van onze gezondheid niet meer hoeft, waar staan we dan? Welke opgaven vragen dan, hier in Nijkerk, onze aandacht? Wat hebben onze inwoners, maatschappelijke organisaties, verenigingen en ondernemers nu nodig. En wat hebben zij na Corona nodig? Daarover lezen we weinig in de begroting. Daarom de vraag aan het college: biedt deze begroting voldoende mogelijkheden om in te spelen op nieuwe uitdagingen?

En er speelt meer. Naast Corona is er ook de herijking van het gemeentefonds door de Rijksoverheid. Voor het dekken van de kosten in het Sociaal Domein krijgen we al jaren te weinig geld. Samen met de VNG brachten we dit signaal wederom onder de aandacht bij de Rijksoverheid. Als gemeenteraad hebben we daarvoor een motie aangenomen. Het tekort dwingt ons nu tot de bezuinigingsopgave die als een rode draad door deze begroting loopt.

Die bezuinigingsopgave speelt in een tijd waarin veel van onze inwoners in onzekerheid verkeren. PRO21 begrijpt daarom heel goed dat het onwenselijk is om onze inwoners en ondernemers extra te belasten. Wel moeten we beseffen dat als we bezuinigen op het voorzieningenniveau, we eigenlijk de individuele lasten verhogen. Voor hetzelfde OZB tarief kunnen we dan minder voorzieningen aanbieden of minder diensten leveren. De gebruikers van deze voorzieningen en diensten moeten daar dan op een andere manier in voorzien. Zaken die wij nu samen betalen, komen straks op de schouders van enkelen terecht. Dat maakt het belangrijk om goed te kijken of dat ook de schouders zijn die die lasten kunnen dragen. PRO21 vindt dat we daar kritisch naar moeten kijken. Niemand mag tussen wal en schip vallen. Hopelijk geeft de transformatie Sociaal Domein voldoende ruimte. Zo niet, dan doet PRO21 liever een beroep op het solidariteitsgevoel.

Het uitvoeringsprogramma wordt in deze begroting geactualiseerd. Niet alle ambities uit het uitvoeringsprogramma zijn benoemd in de begroting. Dat leidt bij ons tot de vraag; wat betekent dat voor de ambities die niet zijn benoemd?

De doelen in de programmabegroting zijn wederom niet erg concreet en zeker niet kwantitatief ingestoken. Dat maakt het lastig om deze doelen te beoordelen. Ook wordt het lastig om, op een later moment, te beoordelen waar we de bereikte resultaten tegen kunnen afzetten. Daarom vraagt PRO21 om dit als aandachtspunt mee te nemen in het vervolgtraject: formuleer de teksten in de begroting op een manier die meetbaar is.

Voordat we nu de thema's uit de begroting langslopen, willen we vanuit PRO21 nog één punt signaleren. Met het afronden van het project Samen aan Zet is de participatie niet afgerond. Toch zien we in de teksten van de programmabegroting weinig terug van het verbinden van onze inwoners als partner. We pleiten voor raadsvoorstellen waar de participatie van af spat.

Dan nu de thema's:

Inclusief en Energiek

Het in deze vergadering vastgestelde Transformatieplan Sociaal Domein is cruciaal voor de opgave die wij met deze begroting aangaan. Een mooie uitdaging om mee aan de slag te gaan, samen, dichtbij en open met alle betrokkenen, met een gelijkwaardige rol voor onze partners.

Cultuur en sport brengen mensen bij elkaar. Ze dragen bij aan verbinding en verbroedering. Ook voor sport en cultuur geldt dat zij worden geraakt door de coronamaatregelen. Wij vragen daarom aan het college om de komende tijd extra aandacht te hebben voor onze sportverenigingen en culturele instellingen. Om samen met hen te bepalen wat nodig is voor het behoud van ons verenigingsleven en culturele instellingen, in en na deze moeilijke tijd.

Duurzaam

Duurzaamheid heeft de toekomst. PRO21 vindt het dan ook jammer dat er een bezuinigingsopgave terecht is gekomen op dit thema. Wij vragen ons af: wat betekent de bezuinigingsopgave voor het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid?

De afgelopen twee jaar is hard gewerkt aan het maken van visies en beleidskaders. Ook in 2021 staan beleidskaders, haalbaarheidsonderzoeken en voorbereiding van projecten in het kader van duurzaamheid gepland. Dat is belangrijk. Toch wil PRO21 benadrukken dat het óók tijd is voor het boeken van concrete resultaten. Maak zichtbaar wat op basis van de visies en beleidskaders al is bereikt. Blijf onze inwoners actief stimuleren. Verleid hen om aan de klimaatopgave te denken en om daarin ook zelf verantwoordelijkheid te nemen.

Ruimte

De afgelopen jaren hebben we de woonvisie en het landschapsontwikkelingsplan vastgesteld. PRO21 vindt het belangrijk dat we als gemeente een stip op de horizon zetten, waaraan we de plannen van bijvoorbeeld projectontwikkelaars toetsen. Bij het maken van visies is participatie onmisbaar. We willen samen met onze inwoners, maatschappelijke organisaties, verenigingen en ondernemers bepalen: waar gaan we met Nijkerk naartoe? We hopen in 2021 de Mobiliteitsvisie en de Omgevingsvisie vast te stellen. Met deze stippen aan de horizon kunnen we de plannen voor bijvoorbeeld woningbouw integraal beoordelen. Daarmee kunnen we goed onderbouwde keuzes maken voor een nog mooiere en betere gemeente Nijkerk.

Ondernemend

Ook op dit thema is de invloed van Corona groot. In de programmabegroting staat [ik citeer] 'Welke gevolgen de coronacrisis op de economische ontwikkelingen in Nijkerk en omgeving heeft zal blijken' [einde citaat]. Die formulering vinden wij teleurstellend. Naar onze mening moet de focus liggen op wat wij als gemeente kunnen doen. Proactief, samen met onze ondernemers, kijken naar het beperken en / of voorkomen van negatieve gevolgen voor de economische ontwikkelingen. Wij willen het college oproepen om hierin dichtbij onze ondernemers te gaan staan.

Veilig

Onze inwoners zijn ook onze partners in veiligheid. Een veilige *samen*leving creëer je *samen*. We kunnen onze inwoners nog meer en beter betrekken dan we nu doen. We willen de gemeente uitnodigen om, in samenwerking met bijvoorbeeld onze wijkagenten, meer gebruik te maken van de ogen, oren en vindingrijkheid van onze inwoners.

Paasbos. We hadden het kunnen noemen bij het thema Ruimte, bij het thema Ondernemend, maar we noemen het bewust bij het thema Veiligheid. We hebben allemaal de berichten gelezen over omwonenden die jarenlang structurele overlast ervaren. PRO21 ziet de herontwikkeling van de locatie daarbij als een oplossing voor de lange termijn. Omwonenden kunnen daar niet meer op wachten. De emmer is vol. Het is dus belangrijk om op korte termijn zo snel mogelijk concreet resultaat te behalen. Wij hebben daarom begrip voor de motie van het CDA en ondersteunen de intentie die daaruit spreekt. We vragen ons wel af of de motie bijdraagt aan concreet resultaat op korte termijn. En passen de voorstellen uit de motie bij de acties die de gemeente als 'effectief' voorziet? Wij wachten daarom de beantwoording van het college af voor een definitief oordeel over deze motie.

Bijna een jaar geleden alweer heeft PRO21 een vuurwerk enquête gehouden. Het merendeel van onze inwoners ervaart overlast. We wilden met onze inwoners tot een goed plan komen voor de jaarwisseling. Corona heeft daarvoor even roet in het eten gegooid. Wel zijn vanuit de landelijke overheid de regels aangescherpt. Mogelijk worden ze nog verder aangescherpt. Begrijpelijk: in een tijd dat de zorg toch al zo onder druk staat, moeten we zorgen dat er geen vuurwerkslachtoffers zijn om te behandelen. Samen met onze inwoners het *lokaal* vuurwerkbeleid verder vormgeven: dat doen we als daarvoor weer de ruimte is.

Samenvattend

Voorzitter, PRO21 concludeert dat er met deze begroting een ambitieuze bezuinigingsopgave ligt. Wij zien toch ruimte om duurzaam en toekomstgericht te investeren. Zo kunnen we blijven werken aan een nog mooiere en betere gemeente Nijkerk. PRO21 wil dat we dit samen doen met inwoners, maatschappelijke organisaties, verenigingen en ondernemers in Nijkerk, Hoevelaken en Nijkerkerveen.